Hagtíðindi
Statistical Series

Upplýsingatækni
Information technology

2006:2 • 19. janúar 2006

Íslenskur upplýsingatækniiðnaður 2000–2004

The ICT sector in Iceland 2000–2004

Samantekt

Árið 2004 störfuðu 426 fyrirtæki með ríflega 5.500 starfsmenn í upplýsingatækniiðnaði hér á landi. Velta þessara fyrirtækja var tæpir 90 milljarðar þetta sama ár.

Árið 2004 voru fluttar inn upplýsingatæknivörur að verðmæti 49 milljarða. Sama ár voru fluttar út upplýsingatæknivörur fyrir ríflega hálfan milljarð íslenskra króna og verðmæti útfluttrar þjónustu tengdri upplýsingatækni nam tæplega fjórum milljörðum íslenskra króna.

Í þessu riti birtir Hagstofan tölur yfir fjölda starfandi fyrirtækja í upplýsingatækniiðnaði, fjölda starfsmanna og veltu fyrirtækja í þessum geira á árunum 2000 til 2004. Að auki eru hér birtar tölur yfir verðmæti inn- og útfluttra upplýsingatæknivara sem og útfluttrar upplýsingatækniþjónustu.

Íslenskur upplýsingatækniiðnaður 2000–2004

Fyrirtækjum fjölgaði um 52 á fimm árum

Á fimm ára tímabili hefur starfandi fyrirtækjum í upplýsingatækniiðnaði[1] fjölgað úr 374 árið 2000 í 426 árið 2004. Fjölgunin hefur helst orðið meðal fyrirtækja í hugbúnaðargerð og ráðgjöf, en þeim fjölgaði um 62 frá árinu 2000 til ársins 2004. Fyrirtæki í síma- og fjarskiptaþjónustu voru tveimur fleiri árið 2004 en árið 2000 og heildsölum með upplýsingatæknivörur fækkaði frá því að vera 137 árið 2000 í 128 árið 2004. Fyrirtækjum sem starfa við framleiðslu upplýsingatæknivara fækkaði um þrjú milli áranna 2000 og 2003 en tala þeirra hélst óbreytt milli áranna 2003 og 2004 (tafla 1).

Tafla 1. Fjöldi fyrirtækja í upplýsingatækniiðnaði 2000–2004
Table 1. Number of enterprises in the ICT sector 2000–2004

Fjöldi *Number*	2000	2001	2002	2003	2004
UT fyrirtæki alls *ICT sector total*	**374**	**383**	**390**	**408**	**426**
UT-framleiðsla *ICT production*	23	23	21	20	20
UT-þjónusta alls *ICT services total*	351	360	369	388	406
Heildverslun *Wholesale*	137	126	125	134	128
Síma- og fjarskiptaþjónusta *Telecommunication*	14	14	17	13	16
Hugbúnaðargerð og ráðgjöf *Consultancy services*	200	220	227	241	262

Skýring ***Notes:*** Fyrirtæki með a.m.k. 5 milljónir króna í ársveltu á verðlagi ársins 2000. UT merkir upplýsingatækni. *Enterprises with at least 5 Million IKR turnover on a yearly basis. Turnover is calculated according to CPI. UT stands for ICT or Information communication.*

[1] Nánari sundurgreiningu á þeim atvinnugreinum sem teljast til upplýsingatækni má sjá í töflu 5.

Hagstofa Íslands

Ríflega 5.500 manns starfa í upplýsingatækniiðnaði

Þrátt fyrir fjölgun fyrirtækja í upplýsingatækniiðnaði milli áranna 2000 og 2004 fækkaði starfsmönnum um tæp 6% á þessu sama tímabili. Árið 2000 störfuðu tæplega 5.800 manns hjá upplýsingatæknifyrirtækjum en árið 2004 störfuðu ríflega 5.500 manns hjá slíkum fyrirtækjum. Það ár störfuðu fjórir af hverjum tíu starfsmönnum upplýsingatæknifyrirtækja við hugbúnaðargerð og ráðgjöf og ríflega helmingur starfsmanna starfaði ýmist í heildverslun með upplýsingatæknivörur eða í síma- og fjarskiptaþjónustu. Fæstir störfuðu hins vegar hjá fyrirtækjum sem framleiða upplýsingatæknivörur. Starfsmenn upplýsingatæknifyrirtækja eru um 7% af heildarfjölda starfandi í framleiðslu- og þjónustugreinum og hefur hlutfallið haldist óbreytt milli áranna 2000 og 2004 (tafla 2).

Tafla 2. Fjöldi starfandi í upplýsingatækniiðnaði 2000–2004
Table 2. Number of persons employed in the ICT sector 2000–2004

Fjöldi *Number*	2000	2001	2002	2003	2004
Starfsmenn UT fyrirtækja alls *__Persons employed in the ICT sector total__*	**5.865**	**5.931**	**5.709**	**5.433**	**5.534**
UT-framleiðsla *ICT production*	128	121	116	92	81
UT-þjónusta alls *ICT services total*	5.737	5.810	5.593	5.341	5.453
Heildverslun *Wholesale*	1.601	1.552	1.557	1.537	1.620
Síma- og fjarskiptaþjónusta *Telecommunication*	1.629	1.642	1.671	1.555	1.514
Hugbúnaðargerð og ráðgjöf *Consultancy services*	2.507	2.616	2.365	2.249	2.319

Skýringar *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information Communication Technology.*

Velta upplýsingatækniiðnaðar nemur um 7% af heildarveltu

Árið 2000 var heildarvelta fyrirtækja í upplýsingatækniiðnaði ríflega 67 milljarðar. Fimm árum síðar var hún rétt tæpir 90 milljarðar. Velta upplýsingatæknifyrirtækja sem hlutfall heildarveltu fyrirtækja í framleiðslu- og þjónustugreinum er sú sama þetta fimm ára tímabil eða um 7% (tafla 3).

Tafla 3. Velta í upplýsingatækniiðnaði 2000–2004
Table 3. Turnover in the ICT sector 2000–2004

Í milljónum króna á verðlagi hvers árs *Million ISK at current prices*	2000	2001	2002	2003	2004
Velta UT fyrirtækja alls *__Turnover in the ICT sector total__*	**67.271**	**71.787**	**74.385**	**77.728**	**89.105**
UT-framleiðsla *ICT production*	1.175	1.315	1.188	930	921
UT-þjónusta alls *ICT services total*	66.097	70.472	73.197	76.798	88.184
Heildverslun *Wholesale*	30.497	30.592	32.607	34.497	40.709
Síma- og fjarskiptaþjónusta *Telecommunication*	19.680	21.005	22.469	23.934	26.171
Hugbúnaðargerð og ráðgjöf *Consultancy services*	15.920	18.876	18.121	18.367	21.303

Skýringar *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information Communication Technology.*

Inn- og útflutningur upplýsingatækni 2000–2004

15% innfluttra vara falla undir upplýsingatækni

Árið 2004 var verðmæti innfluttra vara ríflega 260 milljarðar króna. Þar af nam verðmæti innfluttra upplýsingatæknivara tæplega 49 milljörðum eða um 15%. Að stærstum hluta eru það tölvur og tölvubúnaður en því næst rafbúnaður fyrir mynda- og hljóðflutning (mynd 1).

Mynd 1. Verðmæti innfluttra upplýsingatæknivara 2004 Cif
Figure 1. Import value of ICT goods 2004 Cif

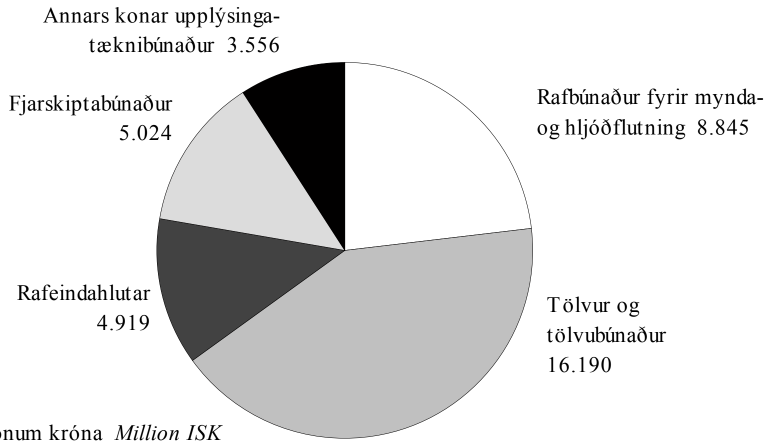

Verðmæti útfluttra upplýsingatæknivara nær ekki 0,5% af heildarverðmæti útfluttra vara

Verðmæti útfluttra upplýsingatæknivara mælist minna en 0,5% af heildarverðmæti útfluttra vara árin 2000–2004. Árið 2004 voru fluttar út upplýsingatæknivörur að verðmæti 556 milljónir íslenskra króna. Þar af skipaði annars konar upplýsinga-tæknibúnaður tvo þriðju hluta eða 374 milljónir en því næst tölvur, tölvubúnaður og fjarskiptabúnaður (mynd 2).

Mynd 2. Verðmæti útfluttra upplýsingatæknivara 2004 Fob
Figure 2. Export value of ICT goods 2004 Fob

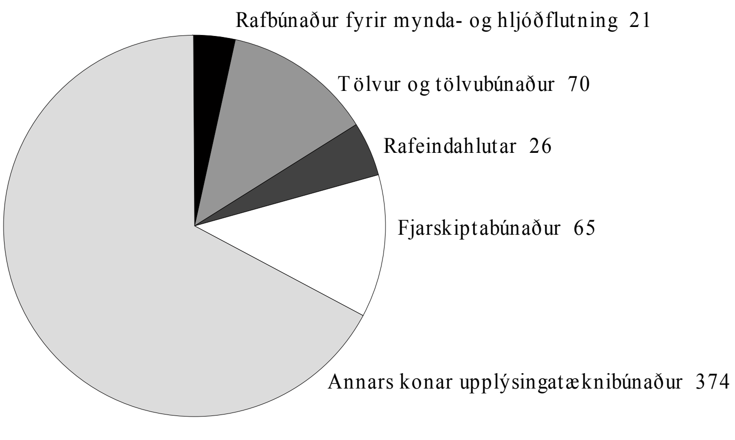

Í milljónum króna *Million ISK*

Verðmæti útfluttrar UT-þjónustu meira en útfluttra UT-vara

Verðmæti útfluttrar upplýsingatækniþjónustu árið 2004 var nokkru meira en verðmæti útfluttra upplýsingatæknivara eða tæpir 4 milljarðar (tafla 4).

Tafla 4. Útflutningur upplýsingatækniþjónustu 2002–2004
Table 4. Exports of ICT services 2002–2004

Í milljónum króna á verðlagi hvers árs *Million ISK at current prices*	2002	2003	2004
Útflutningur UT-þjónustu *Exports of ICT services*	3.472	3.450	3.908

Skýring *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information communication.*

Heimild *Source*: Seðlabanki Íslands. *Central Bank of Iceland*

Heimildir og skilgreiningar

Heimildir

Við birtingu niðurstaðna um fjölda fyrirtækja og veltutölur er byggt á upplýsingum ríkisskattstjóra um virðisaukaskattskil fyrirtækja viðkomandi ár. Til að geta talist starfandi fyrirtæki er miðað við að fyrirtæki hafi að lágmarki 5 milljónir íslenskra króna í ársveltu á árinu 2000 og fyrir önnur ár er sú viðmiðunarfjárhæð látin taka sömu breytingum og vísitala neysluverðs.

Við talningu starfsmanna byggði Hagstofan niðurstöður sínar á staðgreiðsluskrá ríkisskattstjóra og skilagreinum vegna launagreiðslna sem launagreiðendur láta ríkisskattstjóra í té.

Upplýsingar um inn- og útflutning byggjast á gögnum frá tollayfirvöldum og Seðlabanka Íslands. Í töflu 6 eru upplýsingatæknivörur flokkaðar eftir tollskrárnúmerum.

Hvað er upplýsingatækniiðnaður?

Upplýsingatækni nær bæði yfir framleiðslu- og þjónustustarfsemi. Framleiðslustarfsemin nær til átta ÍSAT flokka en undir þjónustu falla ellefu ÍSAT flokkar. Þjónustu er skipt í eftirtalda undirflokka:

- Heildverslun
- Síma- og fjarskiptaþjónustu
- Hugbúnaðargerð og ráðgjöf.

Byggt á ÍSAT 95

Skiptingin er í samræmi við skilgreiningar sem voru við lýði meðal annarra Norðurlanda, Evrópusambandsins sem og OECD fram til ársins 2003. Það ár tók gildi lítillega breytt útgáfa af atvinnugreinaflokkun Evrópusambandsins *NACE rev. 1.1*. Þessar breytingar voru ekki innleiddar í flokkunarkerfi Hagstofunnar *ÍSAT 95*, sem byggir á atvinnugreinaflokkun Evrópusambandsins *NACE rev. 1*. Nánari sundurgreiningu á þeim atvinnugreinum sem teljast til upplýsingatækni má sjá í töflu 5.

English Summary

In the year 2004 the total number of enterprises in the ICT sector was 426, which employed around 7% of the total number of persons employed in the total private sector. That same year the turnover in the ICT sector amounted to a little less than 90 000 million IKR.

The value of imported ICT goods was 15% of total value of imported goods in the year 2004. Value of exported ICT goods was 556 million IKR in the year 2004 or less than 0,5% of total value of exported goods. That same year the value of exported ICT services was a little less than 4 000 million IKR.

This article includes data on the number of enterprises, persons employed and turnover in the ICT sector in Iceland during the period 2000-2004. The value of exported and imported goods in the same period is also covered as well as the value of exported ICT services in the years 2002-2004.

Tafla 5. Atvinnugreinar upplýsingatækniiðnaðar
Table 5. Definition of the ICT sector

	ÍSAT 95 *NACE rev. 1*
Heiti UT-atvinnugreinar ***ICT activities***	
UT-framleiðsla *ICT manufacturing*	
Framleiðsla á skrifstofuvélum	3001
Framleiðsla á tölvum og öðrum gagnavinnsluvélum	3002
Framleiðsla á einangruðum vírum og strengjum	3130
Framleiðsla og viðgerðir á rafeindalömpum og öðrum íhlutum rafeindatækja	3210
Framleiðsla og viðgerðir útvarps- og sjónvarpssenda og tækja fyrir símtækni og símritun	3220
Framleiðsla sjónvarps- og útvarpstækja, hátalara, loftneta og skyldrar vöru	3230
Framleiðsla og viðhald á leiðsögutækjum og búnaði til mælinga, eftirlits og prófana	3320
Framleiðsla og viðhald á stjórnbúnaði fyrir iðnaðarframleiðslu	3330
UT-þjónusta *ICT services*	
Heildverslun *Wholesale*	
Heildverslun með heimilistæki, útvarps- og sjónvarpstæki, lampa, rafmagnstæki o.þ.h.	5143
Heildverslun með tölvur, ritvélar o.þ.h.	51641
Heildverslun með annan ótalin búnað og vélar til nota í iðnaði, verslun, siglingum og flugi	51659
Síma- og fjarskiptaþjónusta *Telecommunication*	6420
Hugbúnaðargerð og ráðgjöf *Consultancy services*	
Leiga á skrifstofuvélum og tölvum	7133
Ráðgjöf varðandi tölvuvélbúnað	7210
Hugbúnaðargerð; ráðgjöf varðandi hugbúnað	7220
Gagnavinnsla	7230
Rekstur gagnabanka	7240
Viðhald og viðgerðir á skrifstofu- og bókhaldsvélum og tölvum	7250
Önnur starfsemi tengd tölvum og gagnavinnslu	7260

Skýring *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information communication technology.*

Tafla 6. Tollskrárnúmer upplýsingatæknivara

Table 6. ICT products

Rafbúnaður fyrir mynda- og hljóðflutning *Audio- and video equipment*	Tölvur og tölvubúnaður *Computers and related equipment*	Rafeindahlutar *Electronic components*	Fjarskiptabúnaður *Telecommunication equipment*	Annars konar upplýsingatæknibúnaður *Other ICT goods*
851810	847110	852330	851711	846911
851821	847130	852460	851719	847010
851822	847141	852990	851721	847021
851829	847149	853221	851722	847029
851830	847150	853224	851730	847040
851840	847160	853230	851750	847050
851850	847170	853310	851780	847310
851890	847180	853321	851790	847321
851910	847190	853329	852020	847350
851921	847330	853331	852510	852691
851929		853339	852520	852692
851931		853340	852530	901410
851939		853390	852610	901420
851940		853400	852790	901480
851992		854011	852910	901490
851993		854012	854420	901540
851999		854020	854470	901580
852010		854040		902410
852032		854050		902480
852033		854060		902490
852039		854071		902620
852090		854072		902710
852110		854079		902730
852190		854081		902740
852210		854089		902750
852290		854091		902780
852311		854099		902810
852312		854110		902820
852313		854121		902830
852320		854129		902890
852390		854130		902910
852540		854140		902920
852712		854150		902990
852713		854160		903010
852719		854190		903020
852721		854210		903031
852729		854221		903039
852731		854229		903040
852732		854260		903082
852739		854270		903083
852812		854290		903110
852813				903120
852821				903130
852822				903141
852830				903180
				903190
				903210
				903220
				903289
				903290

Skýring *Notes*: Nánari upplýsingar um hvert tollskrárnúmer er að finna á vefsíðu Tollstjórans í Reykajvík www.tollur.is. *More information on each classification number can be found on the website of The Directorate of Customs www.tollur.is.*

Tafla 7. Innflutningur upplýsingatæknivara 2000–2004, Cif
Table 7. Imports of ICT goods 2000–2004, Cif

Í milljónum króna á verðlagi hvers árs *Million ISK at current prices*	2000	2001	2002	2003	2004
Innflutningur UT-vara alls ***Imports of ICT goods total***	**44.617**	**38.288**	**36.298**	**36.098**	**38.534**
Rafbúnaður fyrir mynda- og hljóðflutning *Audio- and video equipment*	7.970	5.998	6.157	7.095	8.845
Tölvur og tölvubúnaður *Computers and related equipment*	16.737	15.158	14.919	14.935	16.190
Rafeindahlutar *Electronic components*	5.548	5.828	4.741	4.796	4.919
Fjarskiptabúnaður *Telecommunication equipments*	7.420	6.605	5.017	5.438	5.024
Annars konar upplýsingatæknibúnaður *Other ICT goods*	6.943	4.700	5.465	3.834	3.556
UT sem hlutfall af heildarinnflutningi *ICT as a share of total imports*	22	17	17	17	15

Skýring *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information communication technology.*

Tafla 8. Útflutningur upplýsingatæknivara 2000–2004, Fob
Table 8. Exports of ICT goods 2000–2004, Fob

Í milljónum króna á verðlagi hvers árs *Million ISK at current prices*	2000	2001	2002	2003	2004
Útflutningur UT-vara alls ***Exports of ICT goods total***	**566**	**710**	**907**	**759**	**556**
Rafbúnaður fyrir mynda- og hljóðflutning *Audio- and video equipment*	22	15	12	12	21
Tölvur og tölvubúnaður *Computers and related equipment*	152	115	125	75	70
Rafeindahlutar *Electronic components*	69	98	68	127	26
Fjarskiptabúnaður *Telecommunication equipments*	88	74	80	42	65
Annars konar upplýsingatæknibúnaður *Other ICT goods*	235	408	622	503	374
UT sem hlutfall af heildarútflutningi vara *ICT as a share of total exports of goods*	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3

Skýring *Notes*: UT merkir upplýsingatækni. *UT stands for ICT or Information communication technology.*

Hagtíðindi
Statistical Series
91. árgangur nr. 2
ISSN 0019-1078

Sími *Telephone* +(354) 528 1000
Bréfasími *Fax* +(354) 528 1099
afgreidsla@hagstofa.is

Upplýsingatækni
Information technology

2006:2
ISSN 1670-4592 (pappír *paper*) • ISSN 1670-4606 (pdf)
Verð ISK 500 *Price EUR 7*
Umsjón *Supervised by* Guðfinna Harðardóttir • gudfinna.hardardottir@hagstofa.is
© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland
Öllum eru heimil afnot af ritinu. Vinsamlega getið heimildar. *Please quote the source.*
www.hagstofa.is/hagtidindi *www.statice.is/series*